

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra I Sverrig

Citation: Andersen, H. C.: "I Sverrig", i Andersen, H. C.: *I Sverrig*, udg. af Mogens Brøndsted , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2003, s. 147. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hcaisverrigval-shoot-idm140454473128960/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: I Sverrig

indpakket i gæstehelighed. Da drengene jages bort, afskræker det sig at den mindstes beklædning bogtil alene består i sejlgarn; et par endeløse bukser som spøgefuld variation af nendeligheden?

Således har den ørstediske dør-treklang tilsyneladende overdekket alle disharmonier: det Sande i form af naturkundskab forjog den gamle naturangst; det Gode gav udblik mod moralsk forbedring; det Skønne kunne formåde armoden. Alligevel er næste sats stemt i moll.

Thi hvad hjælper det dersom al menneskelig og jordisk formåen dog er dømt til engang at svinde hen? Denne vemodige læse forkynder det stille *Wadsena* (VIII), staden hvor der gror græs over de stolte minder. Både den hellige Birgittas kloster og Vasslötten, et fordums gejstligt og verdsligt magicenter, er bogstaveligt sar ind i en ramme af græstørv: i optaktskitsen, et af nutidshyens ydmyge småhuse med tørvetag og erindrings gamle morfile i døren; gennem hende hører vi sagnene og sangene om klostrets og slottets historie, og med hendes lille bytte i solnedgangen, hvor et lam græsser på taget, rundes kapitlet af. Her er den symboliske tilrettelegning påviselig, idet fåret på taget længere fremme i dagbogen noteres som et træk berettet fra Dalarna; ifølge en senere dansk rejseende har klynetag og dermed «fårbete» på husene endda været ukendt i Vadsena i mands minde.⁴ Men Andersen har haft brug for såvel græsset som lammet. I første omgang bereder det på kontrasten til fortidens åndelige og materielle rigdom. Birgittinerklostret, skuepladsen for helgenindens visioner og dønnernes rørende kærlighedshistorier, et valfartssted for hele Europa – og nu en årsrøgeanstalt! Gustav Vasas vældige slot, hvor han med magt bud hjemførte sine dronninger – nu et kommagasin hvor rotter og edderkopper regerer! Hvad bliver tilbage af fromhedens og magtens glorie? Kun den gamle kones søn og viser, altså folkedigtningens genspejling af begivenhederne lig soklagens luftsyn over Vättern. Men nærmere set er hendes beskedne hjem idealiseret til et overlevelsens symbol. På hendes tag har en sjælden blomst kunnet vokse, en botanikprofessor ville engang plukke den, men faldt igennem tørvene – og «det friske Græs vover hvor Lærdommen sank». Professorens undergang er ikke tragisk som Sankt Birgittas, men komisk. Og et vårligt frugt-